

Brüsszel, 2018. november 9.
(OR. en)

14012/18

Intézményközi referenciaszám:
2018/0218(COD)

AGRI 529
AGRIFIN 123
AGRIORG 97
AGRILEG 192
CODEC 1927
CADREFIN 335

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a Mezőgazdasági Különbizottság / a Tanács
Előző dok. sz.:	13578/18
Biz. dok. sz.:	9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kizsereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU rendelet és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb ékei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról – Jelentés az elért eredményekről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a mezőgazdasági termékekkel foglalkozó munkacsoport megbeszélései nyomán a fenti tárgyban kidolgozott eredményjelentést.

Jelentés a javasolt módosító rendelettel kapcsolatban elért eredményekről

A Bizottság 2018. június 1-jén tette közzé a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékekről szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régióiról szóló 228/2013/EU rendelet és a kisebb égei-tengeri szigetekről szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról szóló rendeletjavaslatot (a továbbiakban: „módosító rendelet”). A KAP reformcsomagja két további javaslatot tartalmaz: a KAP-stratégiai tervekről szóló rendeletjavaslatot és a KAP finanszírozásáról, irányításáról és nyomon követéséről szóló rendeletjavaslatot.

A javasolt módosító rendelet vizsgálataért felelős előkészítő szervként a mezőgazdasági termékekkel foglalkozó munkacsoportot jelölték ki. Ez a jelentés összefoglalja a munkacsoport 2018. július 4-i és 20-i, valamint szeptember 12-i ülésén végzett munka eredményeit. A munkacsoport elsősorban az alábbiakat vizsgálta:

- a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet módosításai, amelyekre a következők miatt volt szükség: az ágazati beavatkozásoknak a KAP-stratégiai tervről szóló rendelet hatálya alá rendelése, az iskolaprogram keretében nyújtott támogatás újraszámítása, a cukorágazatra és az exporttámogatásokra vonatkozó elavult rendelkezések törlése és a borágazatban bekövetkezett változások;
- a legkülső régiókról szóló 228/2013/EU rendelet és a kisebb égei-tengeri szigetekről szóló 229/2013/EU rendelet költségvetési előirányzatainak csökkentése;
- a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, valamint a borok eredetmegjelölésére és földrajzi jelzéseire vonatkozó szabályok javasolt felülvizsgálata és harmonizációja (az 1151/2012/EU rendelet, illetve az 1308/2013/EU rendelet módosításai), az ízesített borászati termékek földrajzi árujelzőire vonatkozó rendelkezések beillesztése (a 251/2014/EU és az 1151/2012/EU rendelet módosításai).

A horizontális mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó munkacsoport júniusban megvizsgálta a közös agrárpolitika reformjára irányuló három jogalkotási javaslatra kiterjedő hatásvizsgálatot.

A mezőgazdasági termékekkel foglalkozó munkacsoport első ülésein néhány delegáció vizsgálati fenntartással élt, amelyek között parlamenti vizsgálati fenntartások is szerepeltek.

A javaslat pénzügyi elemei, így az oktatási intézményekben kínált gyümölcs- és zöldségfélékkel, valamint tej- és tejtermékekkel történő ellátás (iskolaprogram) támogatásának javasolt újraszámítása, továbbá a legkülső régiókról szóló 228/2013/EU rendeletben és a kisebb égei-tengeri szigetekről szóló 229/2013/EU rendeletben foglalt költségvetési előirányzatok a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretről folytatott horizontális tárgyalásoknak is részét képezik.

A delegációk alább olvashatják a mezőgazdasági termékekkel foglalkozó munkacsoport által vizsgált javaslat különböző részeivel kapcsolatban a tagállamok részéről felmerült legfőbb észrevételeket és kérdéseket:

A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezése (1308/2013/EU rendelet) (a bor kivételével):

- A módosító rendeletben szereplő javaslatokon felül több tagállam is kifejezetten kérte a piaci eszközök modernizációját és kiigazítását. Elhangzott az a javaslat, hogy meg kell vizsgálni és naprakésszé kell tenni az állami beavatkozás rendszerét. A rugalmasabb piaci támogatási elemek és az Európai Bizottság aktívabb szerepe is a megvitatott kérdések között szerepeltek, ennek kapcsán az Európai Bizottság rámutatott arra, hogy a legutóbbi tejpiaci válság során is rugalmasan alkalmazták a válságintézkedéseket.
- A termelői és ágazatközi szervezetek számára nagyobb mozgásteret kellene biztosítani, és felül kellene vizsgálni a salátarendelet nyomán véghezvitt javításokat. Felmerült több konkrét kérdés is, mindenekelőtt az 1308/2013/EU rendelet 149. és 152. cikke kapcsán, amelyek felülvizsgálatára a Bizottság ígéretet tett, és a kérdésekre írásban fog majd választ adni.
- Néhány tagállam attól tart, hogy az ágazati programoknak a KAP-stratégiai tervről szóló rendelet hatálya alá rendelése miatt nőni fog az adminisztratív követelmények mennyisége. Számos tagállam kérte, hogy a jelenleg érvényes szabályok alapján már jóváhagyott, legalább öt évre szóló ágazati programokat megszakítás nélkül tovább lehessen folytatni. A KAP-stratégiai tervről szóló rendelet hatálya alá rendelés nem okozhat zavart a folyamatban lévő programokban. Erről a kérdésről a horizontális mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó munkacsoport – a KAP-stratégiai tervről szóló rendeletről folytatott tanácskozásainak keretében – részletes megbeszéléseket tartott.

- Több tagállam is kifogásolta, hogy a javaslat értelmében az Európai Bizottság (a mellékletben szereplő fogalommeghatározások módosítása céljából) felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el, és kérte e hatáskör korlátozását.
- Az iskolaprogram tekintetében elérhető források a javaslat értelmében 250 millió euróról mintegy 220,8 millió euróra csökkennek, az Egyesült Királyság tekintetében e célra előirányzott összegek visszavonása miatt. Ezt több tagállam is ellenezte, és kérte, hogy a pénzügyi keret maradjon változatlan, hogy könnyebben el lehessen érni az egészséges táplálkozás előmozdításának célját.
- A cukorkvóták és az export-visszatérítések megszűnése miatt elhagyandó rendelkezések tekintetében általános volt az egyetértés (a módosításra a WTO Nairobian elfogadott miniszteri határozatával összhangban kerül sor). Ugyanakkor a delegációk kifogásoltak néhány további javasolt törlést (pl.: pénzügyi évek, a kenderbehozatalra vagy a cukor minőségi szabványaira vonatkozó szabályok), és kérték, hogy tisztázzák a törlés hatásait, ideértve a másodlagos jogban való hivatkozásokra gyakorolt hatást is.
- Az ülésen elhangzott, illetve a tagállamok által benyújtott írásbeli észrevételekben is szerepelt több olyan további javaslat, amelyet szakértői szinten meg kell vitatni.

A 228/2013/EU és a 229/2013/EU rendelet költségvetési előirányzatainak csökkentése

- A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek támogatásának 3,9%-kal való csökkentését (4. és 5. cikk) az érintett tagállamok határozottan elutasították, és hivatkoztak a madridi egyetértési nyilatkozatra. A vonatkozó támogatásokat – csakúgy, mint az iskolaprogram támogatását – a többéves pénzügyi keretre vonatkozó tárgyalások keretében is megvitatják.

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, az ízesített borok és a borok eredetmegjelölése és földrajzi jelzései (1151/2012/EU rendelet, illetve 1308/2013/EU rendelet)

- A javasolt módosítások az eljárások hatékonyabbá tételét és harmonizációját szolgálják, amit a tagállamok elvben támogattak. Elhangzott az is, hogy az élelmiszerek, a borok és az ízesített borok földrajzi jelzéseire vonatkozó rendelkezéseket a jövőben is egymáshoz kell igazítani. Mivel az eljárások gyakran éveket vesznek igénybe, a tagállamok kifejezetten hangsúlyozták, hogy a borágazatban egyszerűbbé és gyorsabbá kell tenni az eljárásokat.
- Az ízesített borászati termékeknek az 1151/2012/EU rendeletbe való felvétele egy újabb lépés a harmonizáció irányába. A javasolt módosítások csak az említett rendelet III. fejezetét (földrajzi jelzések) érintik. A rendelet többi részét változatlanul kell hagyni, mivel azokban szerepel az ízesített borászati termékek fogalommeghatározása és a címkézésükre vonatkozó szabályozás.
- Számos tagállam mellett érvelt, hogy az élelmiszerek tekintetében az oltalom alatt álló eredetmegjelölésre és az oltalom alatt álló földrajzi jelzésre vonatkozó szabályok továbbra is írják elő: bizonyítani kell azt, hogy egy termék az adott földrajzi területről származik.
- A tagállamok általánosságban támogatták a védelem kiterjesztésére irányuló módosításokat, amelyek értelmében a szabályokat a tranzitárukra és az elektronikus kereskedelembe is alkalmazni kell. Elhangzott az a javaslat, hogy a rendelkezést a vámügyi szabályozás vagy az uniós védjegyről szóló rendelet mintájára dolgozzák ki.
- Mivel a javaslat a meghosszabbított átmeneti időszakra vonatkozóan elhagyna mindennemű időkorlátot, ami gyengítené a földrajzi jelzések oltalmát és összezavarná a fogyasztókat, a tagállamok az átmeneti időszakot engedélyező végrehajtási jogi aktusok elfogadására a vizsgálóbizottsági eljárás megtartását javasolják.
- A tagállamok többsége kedvezően fogadta az uniós módosításokra és a standard módosításokra vonatkozóan az 1151/2012/EU rendeletben foglalt elképzelést, amelyet a jogalkotó a borágazatból vett át. Mindemelllett a módosítások besorolását még tisztázni kell. Néhány tagállam kifogásolta, hogy az Európai Bizottság felhatalmazást kaphat arra, hogy a módosításokra vonatkozó kérelmezési eljárás tekintetében további szabályokat fogadjon el.

- Néhány tagállam támogatta, hogy az emberi tényező az oltalom alatt álló eredetmegjelölés választható eleme legyen annak érdekében, hogy azokban az esetekben, amelyekben az emberi tényező valóban nem releváns a termék jellemzői szempontjából, meg lehessen akadályozni az önkényes leírásokat; más tagállamok azonban ellenezték ezt, hangsúlyozva, hogy az emberi tényezők az oltalom alatt álló eredetmegjelölések fontos elemei.
- Volt, aki ellenezte azt a lehetőséget, hogy az eljárást uniós szinten fel lehessen függeszteni abban az esetben, ha a bejegyzési határozattal szemben nemzeti eljárás zajlik.
- Sok tagállam elmondta: nem kellően világosak azok a szabályok, amelyek korlátozzák a nyilvánvaló hibák Bizottság általi ellenőrzését.
- Mások aggályukat fejezték azzal kapcsolatban, hogy az 1151/2012/EU rendeletben a felszólalás benyújtására rendelkezésre álló időszak három hónapra csökkent, a borágazat tekintetében viszont elfogadták a kettőről három hónapra való meghosszabbítást.
- A tagállamok kérték, hogy az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor javasolt fogalommeghatározását tisztázzák (a 93. cikk módosítása), figyelemmel a különböző fajtákra való kiterjesztésre és a termék azonosítását szolgáló névre (kizárólag hely, régió vagy ország?).

A borágazatra vonatkozó szabályok (1308/2013/EU rendelet)

- Bár az új telepítések engedélyezésének kiterjesztését illetően (legfeljebb 1%) a tagállamok többsége üdvözölte a javaslatot, néhány tagállam negatívan reagált. Hasznos lenne, ha a tagállamok kapnának néhány olyan adatot, amellyel jobban tudnák értékelni a javasolt módosítás lehetséges hatásait. Olyan javaslat is elhangzott, hogy nagyobb rugalmasságra lenne szükség mind az új telepítések engedélyezésének, mind a termelési potenciál megőrzésének a tekintetében.

- Amögött a javaslat mögött, miszerint növelni kell azoknak a borszőlőfajtának a számát, amelyeket a tagállamok osztályozhatnak, illetve fel kell venni a hat „tiltott szőlőfajtát”, az a szándék húzódott meg, hogy környezetbarát megoldásokat kínáljanak az ágazat számára. Ennek ellenére többen aggodalmuknak adtak hangot ezeknek a tiltott szőlőfajtának a felhasználáshoz fűződő egészségügyi és minőségi kockázatai miatt, és sok tagállam a jelenlegi helyzet megtartását támogatta.
- A szőlőből készült új, alkoholmentesített termékek javasolt bevezetése a jelenlegi piaci trendeket követi és szem előtt tartja a fogyasztói egészségvédelmi megfontolásokat. Ugyanakkor további, technikai szintű megbeszélésekre van szükség ahhoz, hogy egyezsége lehessen jutni a helyes terminológiáról, és biztosítani lehessen, hogy a fogyasztót ne zavarják össze a javasolt „alkoholmentesített” és „részlegesen alkoholmentesített” kifejezések. Utóbbi kategória esetében ezen túlmenően meg kell állapítani egy maximális alkoholszintet. Végezetül, vita folyt arról is, hogy ezekre a termékekre használható-e a „bor” kifejezés.
- A címkézési szabályoknak meg nem felelő termékek forgalomból való kivonására vonatkozó szabályokat az 1306/2013/EU rendeletből átemelték a tárgyalt javaslatba. A tagállamok e kérdések vonatkozásában több szubszidiaritást kértek.
- Néhány tagállam felvetett még további javaslatokat, ezek közé tartoztak a tápérték-jelöléssel és az összetevők listájával kapcsolatos kötelező tájékoztatásra vonatkozó rendelkezések, valamint a borászati folyamatokkal kapcsolatos módosítások.
